

**ИНСТРУКТАЖ ЗА УЧЕНИКА
ЗА НАЦИОНАЛНОТО ВЪНШНО ОЦЕНЯВАНЕ В КРАЯ НА VII КЛАС
ПРЕЗ УЧЕБНАТА 2024 – 2025 ГОДИНА**

Преди започване на националното външно оценяване ученикът:

- Явява се в сградата на училището не по-късно от 30 (тридесет) минути преди часа, определен със заповед на министъра на образованието и науката за начало на изпита.
- Допуска се да влезе в сградата на училището, като преминава през проверка на документа за самоличност (лична карта/ученическа лична карта/ученическа книжка/задграничен паспорт).
- Влиза в изпитната зала, като показва на квестора документ за самоличност (лична карта/ученическа лична карта/ученическа книжка/задграничен паспорт).
- Заема определеното му персонално работно място, обозначено с етикет с неговото име, не по-късно от 15 (петнадесет) минути преди часа, определен със заповед на министъра на образованието и науката за начало на изпита.
- Изключва изцяло всички средства за комуникация/електронни устройства и ги предава на квестор, който ги поставя на видно място.
- Носи и ползва химикалка, която пише с **черен** цвят, молив и гума, а за изпита по математика – и линия, пергел, триъгълник. Ако е ученик с нарушено зрение ползва и брайлова машина, брайлов дисплей, брайлови прибори за чертане, техническо средство за уголемяване на шрифта при работа с компютър и оптични средства.
- Подписва се в протокола за дежурство при провеждане на изпит в потвърждение на това, че е запознат с настоящия инструктаж.

Непосредствено преди началото на изпита:

- Получава от квестор изпитен комплект и помощни материали, а за изпита по математика – и математическите формули. Изпитният комплект съдържа лист с указания за работа и прикрепена към него идентификационна бланка, лист/листове за отговори и/или свитък за белова. Помощните материали по БЕЛ и по математика съдържат индивидуален плик за изпитната работа, плик за част 1, малко пликче за идентификационната бланка, листове за чернова. Помощните материали по чужд език съдържат индивидуален плик за изпитната работа, малко пликче за идентификационната бланка и лист за чернова.
- Запознава се с указанията за работа при решаване на изпитния тест.
- На работното си място попълва четливо идентификационната си бланка, подписва я, **без да я отделя** от листа с указания за работа.

По време на националното външно оценяване:

- Получава от квестор изпитния тест последователно за всяка отделна част.
- Изпитното време по части за всеки от предметите е разпределено по следния начин:

Учебен предмет	Част 1		Част 2	
	Времетраене в минути	Допълнително време за учениците със СОП	Времетраене в минути	Допълнително време за учениците със СОП
БЕЛ	75	+ до 40 минути	90	+ до 50 минути
Математика	75		90	
Чужд език	60		–	–

- Пише с черен цвят на химикалката, чертае с черен молив, а за изпита по математика може да ползва линия, пергел, триъгълник.
- Не преписва върху изпитната си работа текста, записан на дъската от квесторите, в т.ч. заглавието на текста за преразказ и дидактическата задача от част 2. от изпита по БЕЛ.
- След приключване на определеното време за работа по част 1 откъсва и поставя в плик листа/листове за отговори, след което го запечатва и го поставя на масата до себе си.
- Изпълнява точно инструкциите, които чува от квестора или от записа на аудионосителя за преразказа в част 2 от изпита по български език и литература или при компонента „Слушане с разбиране“ от изпита по чужд език.
- След като е изслушал един път записа от аудионосителя на изпита по БЕЛ, получава размножения текст за преразказ за самостоятелно запознаване с текста в продължение на 15 минути, след което връща текста за преразказ на квестора. (Времето за самостоятелно запознаване с текста за преразказа се включва във времетраенето за работа по част 2.)
- По време на изслушването на текста и на самостоятелното запознаване с текста за преразказ няма право да си води бележки.
- След приключване на определеното време за работа по част 2 поставя свитъка за белова по БЕЛ/по математика направо в индивидуалния плик за изпитната работа, **без да го запечатва.**
- След приключване на определеното време за работа на НВО по чужд език поставя листа за отговорите и листа за белова в индивидуалния плик, **без да го запечатва.**
- Може да работи върху изпитния тест и листове за чернова, но отбелязва верните отговори САМО в изпитния комплект – лист за отговори и/или в свитъка за белова. **Внимание! Изпитният тест, математическите формули за НВО по математика и листове за чернова не се поставят и засекретяват в индивидуалния плик и няма да бъдат проверявани!**
- Може да използва предоставените математически формули по време на работа и по двете части на НВО по математика, които се предоставят от квесторите преди началото на изпита.
- Няма право да се връща и да работи върху листа за отговори или свитъка за белова на приключила вече част.
- Записва четливо отговорите на български език с изключение на отговорите по чуждите езици, както и на специфичната терминология и на означенията по математика.
- Не шуми и не извършва действия, които нарушават нормалното протичане на изпита.
- При необходимост получава допълнителни листове за чернова, като това се отбелязва от квесторите в протокола.
- Може да излезе от залата след приключване на работата върху първа част и поставянето на листа за отговори в плика и запечатването му, но не по-рано от 60 минути от началото на първа част.
- Може да излиза от залата след изтичане на 60 минути от началото на втора част.
- Може да напусне залата и сградата след окончателно приключване и предаване на изпитната работа, но не по-рано от 60 минути от началото на първа част, както и по всяко време след началото на втора част.
- Отстранява се от НВО и напуска сградата на училището ученик, който: преписва от хартиен носител; преписва от данни, съдържащи се в технически устройства (мобилни телефони, калкулатори, таблети и др.); преписва от работата на друг ученик; използва мобилен телефон или друго техническо средство за комуникация; изнася извън залата изпитни материали или информация за съдържанието им. Изпитната работа на отстранения ученик не се оценява.
- Не нарушава анонимността на изпитната работа, не поставя знаци, не записва име или имена (с изключение на онези, които са част от изпитния тест и може или трябва да бъдат отбелязани в свитъка за белова). Не се оценява изпитна работа, за която е установено нарушаване на изискванията за анонимност.
- В случай че ученикът напусне сградата, не се допуска обратно в нея до края на изпитния ден.
- Неправомерно изнесена изпитна работа от изпитната зала не се приема, не се засекретява и не се оценява.

След приключване на работата:

- Когато ученикът приключи работата си, дава знак на квестора с вдигане на ръка и изчаква търпеливо неговото идване, без да шуми, за да предаде работата си. Предава изпитната си работа, без да напуска работното си място, като под прякото наблюдение на квестора:
 1. предоставя на квестора за проверка и за подпис попълнената идентификационна бланка;
 2. отделя внимателно идентификационна бланка от листа с указанията за работа;
 3. поставя идентификационна бланка в малкия плик и го залепва;
 4. поставя в индивидуалния плик за изпитната работа малкия плик с идентификационната бланка, запечатания вече плик с част 1 и свитъка за белова, след което залепва индивидуалния плик; в плика с индивидуалната изпитна работа следва да постави и частите от изпитния комплект (листа за отговори и/или свитъкът за белова), върху които не е работил;
 5. предава на квестора извън залепения плик с индивидуалната изпитна работа изпитния тест, листовите за чернова, листа с указания за работа, а на изпита по математика – и математическите формули.
- Подписва се в протокола и незабавно напуска залата и сградата.

Допълнителни изисквания в условия на извънредна епидемична обстановка:

- Спазва въведените противоепидемични мерки.